

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **M. D.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2017, čj. KUKHK-17403/DS/2017/SR, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 9. 2018, čj. 29 A 5/2017-78,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 10. 9. 2018, čj. 29 A 5/2017-78, **s e ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Hradec Králové (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 3. 2017, čj. P/3486/2016/OS1/Jad, byl žalobce (dále „stěžovatel“) uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu). Měl se jej dopustit tím, že dne 2. 11. 2016 ve 14:11 hodin, jako řidič motorového vozidla tov. zn. VW Passat, r. z. X, řídil v Chlumci nad Cidlinou na ulici Pražská u č.p. X uvedené vozidlo a nerespektoval nejvyšší dovolenou rychlost jízdy 50 km/h, kterou překročil o 17 km/h, čímž porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení. Proti rozhodnutí podal stěžovatel odvolání, o kterém žalovaný rozhodl tak, že ve výroku rozhodnutí správního orgánu doplnil v popisu skutku konkrétní počet km/h, o který stěžovatel svojí jízdou překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci, a ve zbytku rozhodnutí správního orgánu potvrdil.

[2] Následně podal stěžovatel u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného, který v záhlaví uvedeným rozsudkem žalobu jako nedůvodnou zamítl. K žalobní námitce o nedostatečném prokázání a odůvodnění nepřímého úmyslu stěžovatele, krajský soud uvedl, že stěžovatel byl v době řízení vozidla držitelem platného řidičského oprávnění pro 12 z 16 možných skupin vozidel. Byl tedy bezesporu osobou odborně způsobilou, znalou dopravních předpisů. Vzhledem k místu měření a přehlednému dopravnímu značení začátku a konce obce stěžovatel věděl, že svojí jízdou o rychlosti vyšší než 50 km/h porušuje zájem společnosti na ochraně bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Navíc se nejednalo o zanedbatelné překročení maximální povolené rychlosti. Proto je dle krajského soudu vyloučené, aby spáchal přestupek ve formě nedbalostního zavinění.

[3] Krajský soud se dále ztotožnil se závěrem správních orgánů, že řidičem vozidla byl stěžovatel. Neshledal pochybnosti o věrohodnosti či nestrannosti policistů jako svědků. Krajský soud neshledal rovněž jako důvodnou námitku tzv. slip effectu. Ve věci byla rychlost měřeného vozidla postavena najisto a stěžovateli se nepodařilo výstup z měřícího zařízení zpochybnit. K žalobní námitce neexistence úřední značky na rychloměru krajský soud uvedl, že je těžce představitelné, že pokud by si stěžovatel skutečně všiml chybějící úřední značky na rychloměru, tak by nevyužil možnosti a nepožádal zasahující policisty o předložení rychloměru, případně neuvedl tento fakt do úředního záznamu o sdělení přestupku. Stěžovatel během správního řízení ani řízení před soudem nespecifikoval, o jakou konkrétní značku se mělo jednat a kde na přístroji chyběla, když úředních značek je na rychloměru více. Ohledání rychloměru později by bylo bezpředmětné, neboť rychloměr v době vznesení stěžovatelova požadavku na jeho ohledání byl již nově certifikován. Krajský soud neshledal jako důvodnou námitku procesních vad v postupu žalovaného se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), když vycházel ze stěžovatelem doloženého vyjádření Českého metrologického institutu, aniž by nařídil ústní jednání nebo vyrozuměl stěžovatele o dokazování mimo ústní jednání, jak vyžaduje § 51 odst. 2 správního řádu. Závěrem krajský soud uvedl k žalobní námitce zaujatosti žalovaného (resp. oprávněné úřední osoby) vůči zmocněnci stěžovatele, že žalovaného zaujatým neshledal.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, podle jejího obsahu z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti předně namítá, že krajský soud nesprávně posoudil formu zavinění stěžovatele. Poukaz krajského soudu na znalost právních předpisů řidičem a na povědomí o rychlosti jízdy a o aktuální dovolené rychlosti je dle stěžovatele relevantní pouze k odůvodnění nedbalosti vědomé. Dále v řízení nebylo prokázáno, že by řidič věděl, že jede rychlostí 67 km/h, což dle stěžovatele ani vědět nemusel. Krajský soud staví závěr o úmyslu nepřímém na objektu přestupku. Platí-li úvaha krajského soudu, pak každý přestupek, kde řidič věděl, že páchá přestupek, je páchán v úmyslu nepřímém. Stěžovatel spoléhal na to, že svým protiprávním jednáním zákonem chráněný zájem neohrozí.

pokračování

Stěžovatel je proto názoru, že měl být uznán vinným ze spáchání přestupku ve formě nedbalosti.

[6] Dále stěžovatel namítá, že skutkový stav nebyl řádně zjištěn ve vztahu k otázce totožnosti řidiče vozidla, a že krajský soud nesprávně posoudil námitku odmítnutí provedení důkazu. Stěžovatel krajskému soudu přisvědčuje, že má ohledně argumentů o věrohodnosti policistů pravdu. Nebylo u nich zjištěno, že by na věci mohli mít zájem a jejich tvrzení mohou být pravdivá. Stěžovatel nicméně tvrdí, že se skutkový průběh odehrál jinak, měl proto právo na provedení jím navrženého důkazu (minimálně výpověď jím tvrzeného řidiče).

[7] Ve vztahu k údajně chybějícím úředním značkám na rychloměru namítá, že krajský soud vybočil ze své pravomoci při posuzování otázky navrženého a nevypořádaného důkazu. Namísto posouzení, zda byla krácena práva stěžovatele tím, že správní orgán nevypořádal jeho důkazní návrh, krajský soud důkazní návrh za správní orgán vypořádal. Tím zkrátil stěžovatele na možnosti polemizovat s tímto názorem v odvolání, případně v žalobě. Dále stěžovatel namítá nedostatečné zjištění skutkového stavu. Úřední značky, které na rychloměru byly, mohly být platné a neporušené. To ovšem nevylučuje, že úřední značky byly na rychloměru dvě, namísto předepsaných tří. Stěžovatel požádal policisty o ohledání rychloměru a jeho nafocení, což však bylo z jejich strany odmítnuto, jak stěžovatel v průběhu řízení uvedl. Stěžovatel nemohl nepřítomnost úředních značek uvést do oznámení o přestupku, neboť policisté nenabídli stěžovateli možnost se k věci písemně vyjádřit. Stěžovatel připomíná, že jeho zástupce navrhl provést důkaz účastnickou výpovědí, při které se mohl správní orgán zeptat, jaká úřední značka a kde na přístroji chyběla.

[8] Stěžovatel závěrem namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu ve vztahu k vypořádání námítky podjatosti oprávněné úřední osoby. Krajský soud se k této námitce vyjádřil jednoduše: „Soud žalovaného zaujatým neshledal“. Z rozhodnutí krajského soudu nelze seznat nic o důvodech, pro které soud takový závěr učinil. Stěžovatel tak nemůže s názorem krajského soudu polemizovat v kasační stížnosti.

[9] Nad rámec kasační stížnosti, tedy mimo kasační námítky, stěžovatel, respektive především jeho zástupce, vyjádřili nesouhlas s tím, aby Nejvyšší správní soud vyvěsil jejich osobní údaje na své webové stránky.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je částečně důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti. Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tj. že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[12] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v tom, že z rozhodnutí krajského soudu nelze seznat nic o důvodech, pro které soud učinil závěr o nezaujatosti žalovaného. Tato námitka je důvodná.

[13] Stěžovatel v žalobě namítnul, že žalovaný (resp. oprávněná úřední osoba) je zaujat vůči zmocněnci stěžovatele, kterého opakovaně a zcela bezdůvodně a nepodloženě obviňuje z falšování dokumentů, účelových a lživých tvrzení. Dle stěžovatele je tak zřejmé, že napadené rozhodnutí vydala vyloučená osoba.

[14] Dle § 14 odst. 3 správního řádu platí, že *[ú]častník řízení může namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. O námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen „představený“).*

[15] Stěžovatel se totožnost oprávněné úřední osoby, která vyřizovala odvolání proti rozhodnutí správního orgánu, dozvěděl okamžikem doručení rozhodnutí žalovaného. Podjatost úřední osoby tak stěžovatel mohl prvně namítnout až v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Bylo proto na krajském soudu, aby posoudil důvodnost stěžovatelem vznesené námitky podjatosti. Obdobně Nejvyšší správní soud uvedl v rozsudku ze dne 22. 3. 2017, čj. 2 As 322/2016-39, že *„[n]ejpozději z předmětného rozhodnutí se stěžovatelka jméno oprávněné úřední osoby dozvěděla, a mohla námitku podjatosti vůči této osobě následně uplatnit v žalobě; pokud by taková námitka byla důvodná, bylo by nepochybně třeba rozhodnutí odvolacího orgánu zrušit.“*

[16] K nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů se v obecné rovině Nejvyšší správní soud mnohokrát vyjádřil (viz např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS nebo ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS). Rozhodnutí soudu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů zejména tehdy, pokud není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu soud považoval žalobní námitky za liché či mylné nebo proč nepovažoval právní argumentaci v žalobě za důvodnou. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se s argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá.

[17] Krajský soud na námitku podjatosti toliko konstatoval, že *„[s]oud žalovaného zaujatým neshledal.“*, aniž by uvedl byť jediný důvod pro tento závěr. Ani z kontextu odůvodnění napadeného rozsudku nevyplývá, že by se otázkou namítané podjatosti krajský soud (nad rámec výše uvedené věty) více zabýval. Odůvodnění rozhodnutí krajského soudu je proto v části, v níž se zabývá námitkou podjatosti, nepřezkoumatelné. Krajský soud neuvedl, proč neshledal žalovaného zaujatým, třebaže stěžovatel konkrétní důvody podjatosti v žalobě uvedl (opakované a zcela bezdůvodné a nepodložené obviňování zmocněnce stěžovatele z falšování dokumentů, účelových a lživých tvrzení). Nejvyššímu správnímu soudu nezbyvá než rozsudek krajského soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost této části odůvodnění a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

pokračování

[18] Tato vada, v souladu se závěrem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vysloveném v usnesení ze dne 19. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS, nebrání přezkumu dalších kasačních námitek, proto se k nim Nejvyšší správní soud v následující části vyjádří.

[19] Námitku nesprávného posouzení formy zavinění krajským soudem Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou. Stěžovatel v kasační stížnosti polemizuje se závěry krajského soudu o formě zavinění a je toho názoru, že měl být uznán vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti namísto spáchání přestupku v úmyslu nepřímém.

[20] Podle § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“) platilo, že *[k] odpovědnosti za přestupek stačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.*

[21] Podle § 4 odst. 1 zákona o přestupcích *[p]řestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.*

[22] Podle § 4 odst. 2 téhož zákona *[p]řestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo b) věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.*

[23] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 5. 2017, čj. 10 As 318/2016-46, uvedl, „že zavinění je vnitřním (subjektivním) psychickým postojem pachatele přestupku k protiprávnímu jednání a k jeho následku (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2007, čj. 4 As 40/2007-53, č. 1529/2008 Sb. NSS). Druh zavinění pachatele se určuje za pomoci tzv. složky vědomostní (zda a jak pachatel ví) a složky vůle (zda a jak pachatel chce). Zatím co složka vědomostní musí být přítomna jak u úmyslného, tak u nedbalostního zavinění, složka vůle pachatele je vyhrazena jen pro zavinění úmyslné. Nedbalost může být vědomá nebo nevědomá a úmysl může být přímý nebo nepřímý (§ 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích).“

[24] Nejvyšší správní soud k posouzení formy zavinění stěžovatele krajským soudem uvádí, že krajský soud se zabýval v odůvodnění napadeného rozsudku vědomostní složkou zavinění (zda a jak pachatel ví), aniž by se náležitě vypořádal se složkou vůle (zda a jak pachatel chce), která je klíčová pro posouzení, zda stěžovatel spáchal přestupek úmyslně nebo z nedbalosti. Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu, že stěžovatel byl v době spáchání přestupku osobou odborně způsobilou a znalou dopravních předpisů. O tom svědčí i množství platných řidičských oprávnění stěžovatele. Byl si tak vědom toho, že jízdou o rychlosti 67 km/h na území obce porušuje zájem společnosti na ochraně a bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Pokud by si této skutečnosti nebyl vědom, pak by jistě nebyl schopen projít zkouškou z předpisů o provozu na pozemních komunikacích a zdravotnické přípravy dle § 40 zákona č. 247/2000 Sb., o

získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, která je nezbytná pro získání řidičského oprávnění.

[25] Tvrzení stěžovatele, že nebylo v řízení prokázáno, že by řidič věděl, že jede rychlostí 67 km/h, což ani vědět nemusel, pokud nesledoval tachometr, je mylné. Ze záznamu o přestupku vyplývá, že se stěžovatel nacházel v době spáchání přestupku v zastavěném území obce. Musel si tak být vědom toho, že nejvyšší povolená rychlost na území obce je 50 km/h. Jako zkušený řidič musel být stěžovatel schopen vyhodnotit, že jede rychleji než 50 km/h, neboť překročil nejvyšší povolenou rychlost o 17 km/h. Překročení povolené rychlosti v tomto rozsahu se již nepochybně projevuje i v subjektivním vnímání rychlosti pohybu vozidla. Byť by se řidič nedíval na tachometr a neznal přesnou rychlost, muselo mu být zřejmé, že povolenou rychlost překračuje.

[26] Ve vztahu k úmyslu nepřímému Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, čj. 1 Afs 332/2018-82, uvedl, že „[z]avinění ve formě úmyslu je dáno tehdy, jestliže jednatel věděl, že svým jednáním může vyvolat určitý právní následek, a chtěl jej vyvolat (úmysl přímý), nebo tehdy, když jednatel věděl, že následek může způsobit, a pro případ, že jej způsobí, s tím byl srozuměn (úmysl nepřímý). Srozumění jednatelova se způsobením následku u nepřímého úmyslu vyjadřuje jeho aktivní volní vztah k následku, který není přímým cílem jeho jednání ani nevyhnutelným prostředkem k dosažení jiného jím sledovaného cíle, nýbrž nechtěným (vedleším) následkem jeho jednání. Jednatel je přitom srozuměn s tím, že dosažení jím sledovaného cíle předpokládá způsobení tohoto následku. Na takové srozumění lze usoudit tehdy, jestliže jednatel nepočítal s žádnou konkrétní okolností, která by mohla následku, který si představoval jako možný, zabránit, nebo jestliže spoléhal jen na okolnosti, které nebyly reálně způsobilé takovému následku zamezit.“ Je tak třeba posoudit, zdali u stěžovatele byla naplněna volní složka zavinění, tj. zdali byl stěžovatel srozuměn s tím, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem.

[27] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 11. 2007, čj. 5 As 42/2007-54, č. 3573/2007 Sb. NSS, uvedl, že „[s]polečným skupinovým objektem dopravních přestupků je tedy bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, vyjadřující zájem společnosti na ochraně života a zdraví osob a ochraně majetku. Samotné objekty jednotlivých skutků jsou pak upraveny v jednotlivých ustanoveních zvláštní části zákona o přestupcích. Objektivní stránka dopravních přestupků spočívá nejčastěji svou formou v porušení právního předpisu o bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Jedním z důležitých znaků objektivní stránky těchto přestupků je následek, a to buď porušení nebo ohrožení, tj. nebezpečí poruchy hodnot, na jejichž ochraně má společnost zájem.“ V rozsudku ze dne 22. 3. 2007, čj. 4 As 28/2006-65, č. 1658/2008 Sb. NSS, dále konstatoval, že „[i]ndividuální objekt, který má každá skutková podstata, vyjadřuje konkrétní jednotlivý zájem, proti kterému delikt směřuje a k jehož ochraně je příslušné ustanovení určeno.“

[28] V nyní projednávané věci stěžovatel porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, když překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci o 17 km/h. Ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu je určeno k ochraně bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích (skupinový objekt) a konkrétně k ochraně zájmu společnosti na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci (individuální objekt). Následek, jako znak objektivní stránky přestupku, je konkrétní porušení nebo ohrožení zájmů společnosti v rámci individuálního objektu přestupku (VETEŠNÍK, Pavel. § 5. In: JEMELKA, L.,

pokračování

PODHRÁZKÝ, M., VETEŠNÍK, P., ZAVŘELOVÁ, J., BOHADLO, D., ŠURÁNEK, P.: *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 43.). Stěžovatelovo protiprávní jednání (překročení maximální povolené rychlosti o 17 km/h) tak mělo za následek porušení zájmu společnosti na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci.

[29] Jak Nejvyšší správní soud uvedl výše, vědomostní složka zavinění byla u stěžovatele naplněna. Stěžovatel věděl, že rychlou jízdou může porušit zájem společnosti na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci. K volní složce zavinění stěžovatele Nejvyšší správní soudu uvádí následující. Stěžovatelem tvrzená nedbalost by přicházela v úvahu například za situace, kdy by řidič nesledoval tachometr řízeného vozidla a překročil nepatrně povolenou rychlost, aniž by si překročení uvědomil. Naopak úmyslně by bylo možné daný přestupek spáchat tehdy, jestliže by řidič věděl, jakou rychlostí se pohybuje, a překročit nejvyšší povolenou rychlost by chtěl (např. za účelem rychlého přemístění z bodu A do bodu B). V takovém případě by se jednalo o úmysl přímý. Nepřímý úmysl by přicházel v úvahu tehdy, jestliže by si řidič byl vědom toho, že povolenou rychlost nejspíše překračuje (např. řízené vozidlo se pohybuje značně rychleji než ostatní jedoucí vozidla nebo rychlost vozidla je natolik vysoká, že si jí je řidič schopen uvědomit bez pohledu na tachometr), a pokud by tomu tak skutečně bylo, tak by s tím byl srozuměn.

[30] V nyní projednávané věci stěžovatel překročil nejvyšší povolenou rychlost o 17 km/h. Stěžovateli, jako zkušenému řidiči (držitel 12 z 16 možných řidičských oprávnění), muselo být zřejmé, že povolenou rychlost překračuje, i kdyby se na tachometr nepodíval. Je tak vyloučeno, aby spoléhal na to, že se překročení povolené rychlosti nedopustí, a to i s ohledem na místo spáchání přestupku (zastavěné území obce). Stěžovatel byl proto přinejmenším srozuměn s tím, že zájem na dodržování maximální předepsané rychlosti v obci porušuje. Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené shledal aktivní volní vztah stěžovatele ke způsobenému následku. Za takové situace není možné se přiklonit k názoru stěžovatele o nedbalostním zavinění přestupku.

[31] Nejvyšší správní soud se dále neztotožnil s tvrzením stěžovatele, že krajský soud staví závěr o úmyslu nepřímém na objektu přestupku. Krajský soud v tomto směru pouze s ohledem na žalobní námitky stěžovatele postavil na jisto, jaký zájem chráněný zákonem byl protiprávním jednáním stěžovatele dotčen.

[32] Krajský soud s ohledem na výše řečené správně posoudil formu zavinění stěžovatele, přestože se nedostatečně vypořádal s volní složkou zavinění. Tato vada však sama o sobě nemá vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

[33] Nad rámec Nejvyšší správní soudu dodává, že v posuzovaném případě forma zavinění nehraje rozhodující roli. Zákon o silničním provozu pro přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 výslovně nestanovil úmyslnou formu zavinění. Stěžovatel jej mohl proto spáchat jak úmyslně, tak i z nedbalosti. Forma zavinění by se v projednávané věci mohla promítnout pouze do výše uložené pokuty. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 5. 2018, čj. 1 As 178/2017-93, uvedl, že „[p]ro určení druhu a výměry trestu mají význam zejména okolnosti charakterizující stupeň nebezpečnosti činu pro společnost. Jednou z

okolností, kterou je nutno brát v úvahu při stanovení míry nebezpečnosti činu pro společnost, je i míra zavinění. Ta je stanovena jak ve vztahu k formě zavinění, tak i k jeho obsahu. Úmysl je těžší forma zavinění než nedbalost.“ Dle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu lze za stěžovatelem spáchaný přestupek uložit pokutu ve výši od 1 500 Kč do 2 500 Kč. Správní orgán I. stupně uložil stěžovateli za přestupek pokutu ve výši 1 500 Kč. Nejvyšší správní soud proto dodává, že i kdyby stěžovatel jednal nedbale, jak stěžovatel konstantě tvrdí, tak by posouzení formy zavinění jako úmyslu nepřímého nemělo vliv na práva stěžovatele, neboť správní orgán I. stupně uložil stěžovateli pokutu v nejnižší možné sazbě.

[34] Pokud jde o zjištění skutkového stavu ve vztahu k osobě řidiče vozidla, krajský soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že provedené důkazy postačovaly k prokázání toho, že skutku se dopustil stěžovatel. Správní orgán I. stupně tak postupoval správně, jestliže stěžovatelem navržený důkaz výsledkem svědkyně, která měla být dle tvrzení stěžovatele skutečnou řidičkou vozidla, neprovedl. Nejvyšší správní soud proto hodnotil zejména otázku, zda se v daném případě nejedná o opomenutý důkaz (k povinnosti odůvodnit odmítnutí navrženého důkazu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, čj. 4 As 2/2005-62, č. 847/2006 Sb. NSS). Dospěl však k závěru, že tomu tak není. Procesní obrana stěžovatele v tomto případě byla natolik nevěrohodná, že nebyla ani hypoteticky způsobila otřást skutkovým stavem, jak byl zjištěn pomocí těch důkazů, jež byly v řízení provedeny (srov. k obdobné situaci rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 6. 2013, čj. 6 As 25/2013-23, nebo ze dne 2. 8. 2017, čj. 6 As 152/2017-27).

[35] V dané věci se nejedná ani o situaci obdobnou řešené v rozsudku sp. zn. 4 As 2/2005, na který stěžovatel odkazuje. Nejvyšší správní soud v rozsudku uvedl, že nelze předem odmítnout výslech svědků s poukazem na účelovost pro přátelský vztah k osobě obviněného. V dané věci však nebylo sporu o tom, že se na místě spáchání údajného přestupku další svědci nacházeli. V nyní souzené věci bylo z provedených důkazů dostatečně zjištěno, že stěžovatel byl ve voze sám, a bylo tak s ohledem na průběh skutkového děje vyloučeno, aby vozidlo řídila paní J. P., kterou stěžovatel navrhoval vyslechnout jako svědkyni. Rovněž odkaz stěžovatele na rozsudek ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 As 58/2008-63, je nepřipadný, neboť i v tam posuzované věci se svědci na místě spáchání údajného přestupku (na rozdíl od nyní projednávané věci) skutečně nacházeli.

[36] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v projednávané věci bylo jednoznačně a bez důvodných pochybností prokázáno, že vozidlo tov. zn. VW Passat, r. z. X, řídil v okamžiku překročení nejvyšší dovolené rychlosti právě stěžovatel.

[37] Nejvyšší správní soud dále neshledal důvodnými námitky stěžovatele týkající se údajné nepřítomnosti úředních značek na rychloměru. Nejvyšší správní soud předně zdůrazňuje, že silniční laserový rychloměr typu LTI 20/20 TruCAM užitý při měření byl v době spáchání přestupku 2. 11. 2016 ověřen Českým metrologickým institutem, jak vyplývá z ověřovacího listu č. 8012-OL-70053-16. Platnost ověření skončila 23. 2. 2017. Ověření rychloměru bylo vyznačeno třemi úředními značkami nalepenými na rychloměr, jak vyplývá z ověřovacího listu. Nic tedy nenasvědčuje tomu, že by v době měření úřední značky na rychloměru nebyly, až na ničím nepodložené tvrzení stěžovatele obsažené ve vyjádření k podkladům ve spise ze dne 21. 2. 2017. Požadavek stěžovatele na prokázání existence úředních značek se nezakládá na konkrétních zjištěních. Jedná se o pouhou

pokračování

obecnou spekulaci stěžovatele, která vykazuje znaky účelovosti. Stěžovatel vznesl požadavek na prokázání existence úředních značek až ve vyjádření k podkladům ve spise ze dne 21. 2. 2017, tedy téměř s čtyřměsíčním časovým odstupem od spáchání přestupku. Provedení důkazu ohledáním rychloměru by s ohledem na zánik platnosti ověření ke dni 23. 2. 2017 postrádalo vypovídající hodnotu, když 20. 2. 2017 byl rychloměr předán společnosti ATS-TELCOM PRAHA a.s. k novému ověření, jak vyplývá z příjemky, která je obsahem správního spisu.

[38] K tvrzení stěžovatele, že požádal policisty o možnost ohledání a nafocení si rychloměru, což však bylo ze strany policistů odmítnuto, Nejvyšší správní soud uvádí, že jednak z výsledku svědka V. vyplývá, že stěžovatel nepožádal o nahlédnutí na úřední značky rychloměru. Jednak z úředního záznamu ze dne 22. 11. 2016 plyne, že s ohledem na to, že nebylo možné na místě přestupek vyřešit blokovou pokutou, byl sepsán úřední záznam o podezření z přestupku, který si stěžovatel přečetl, ale nepodepsal. Stěžovatel tak měl možnost přímo na místě do úředního záznamu o podezření z přestupku uvést, že policisté odmítli vyhovět jeho žádosti na ohledání a nafocení rychloměru, případně že na rychloměru chybí úřední značky. Této možnosti však stěžovatel nevyužil. Až ve vyjádření k podkladům ve spise ze dne 21. 2. 2017 přišel stěžovatel s ničím nepodloženým tvrzením, že mu policisté odepřeli ukázat úřední značky na rychloměru. Zároveň Nejvyšší správní soud shledal nepravdivým tvrzení stěžovatele, že mu policisté nenabídli se k věci písemně vyjádřit, neboť jak plyne z výše uvedeného, stěžovatel měl možnost se na místě písemně vyjádřit do úředního záznamu o podezření ze spáchání přestupku. Této možnosti stěžovatel nevyužil. Tvrzení o nepřítomnosti úředních značek na rychloměru ze dne 21. 2. 2017 se proto jeví Nejvyššímu správnímu soudu jako účelové a ničím nepodložené.

[39] Nejvyšší správní soud neshledal pochybení krajského soudu v rámci hodnocení výpovědi policistů. Výpovědi služby konajících policistů jsou ve vztahu k úředním značkám a otázce ověření rychloměru bezrozporné. Nejvyšší správní soud tak souhlasí s krajským soudem a považuje výpověď policistů za věrohodnou.

[40] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou námitku opomenutí důkazu správním orgánem. Přestože správní orgán I. stupně v rozhodnutí výslovně neuvádí, proč nevyhověl návrhu na provedení ohledání rychloměru, spatřuje Nejvyšší správní soud implicitní vypořádání se s návrhem na provedení důkazu v konstatování správního orgánu I. stupně, že použitý rychloměr již byl v době rozhodování nově certifikován. Jak již totiž Nejvyšší správní soud výše uvedl, provedení důkazu ohledáním rychloměru by s ohledem na zánik platnosti ověření ke dni 23. 2. 2017 postrádalo vypovídající hodnotu, když 20. 2. 2017 byl rychloměr předán společnosti ATS-TELCOM PRAHA a.s. k novému ověření (návrh na ohledání rychloměru stěžovatel vznesl až ve vyjádření ze dne 21. 2. 2017).

[41] Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani se související námitkou překročení pravomoci krajským soudem. Krajský soud v mezích § 75 odst. 2 s. ř. s. posoudil žalobní námitku stěžovatele stran nevypořádání se s důkazním návrhem na ohledání rychloměru správním orgánem a dospěl k závěru, že s ohledem na omezenou dobu platnosti ověření rychloměru byl přístroj v době vznesení stěžovatelova požadavku k jeho ohledání již nově certifikován, a tedy by jeho ohledání bylo bezpředmětné. Krajský soud tím implicitně vyslovil souhlas s postupem správního orgánu I. stupně, který neprovedl důkaz ohledáním

rychloměru s ohledem na jeho novou certifikaci. Krajský soud se dle názoru Nejvyššího správního soudu vypořádal (byť ne zcela zřetelně) s žalobní námitkou stěžovatele, aniž by jakkoliv důkazní návrh za správní orgán vypořádal.

[42] Rovněž tvrzení stěžovatele, že ho krajský soud zkrátil na možnosti polemizovat s názorem o bezpředmětnosti ohledání rychloměru v žalobě nebo v odvolání, je nesprávné. Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel se nezúčastnil ústního jednání před správním orgánem I. stupně dne 27. 3. 2017, na kterém byli jako svědci vyslýcháni službu konající policisté. Zde se prvně mohl stěžovatel vyjádřit k výpovědi svědka V., který uvedl, že rychloměr k ústnímu jednání nepředložil k ohledání z důvodu, že byl již opatřen novým ověřovacím listem. Usnesením ze dne 29. 3. 2017 správní orgán I. stupně stanovil na žádost zmocněnce lhůtu k písemnému vyjádření, tak aby se stěžovatel mohl vyjádřit k obsahu protokolu o ústním jednání. Této možnosti stěžovatel rovněž nevyužil. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že argumentace krajského soudu nemohla být pro stěžovatele překvapivá, neboť ten měl možnost vyjádřit se k neprovedení důkazu ohledáním rychloměru z důvodu nové certifikace již v řízení před správním orgánem I. stupně a následně v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, což stěžovatel také učinil.

[43] K nesouhlasu stěžovatele a jeho advokáta s vyvěšením jejich osobních údajů na internet Nejvyšší správní soud uvádí, že se k němu v případě téhož advokáta již opakovaně vyjadřoval, např. přípisem předsedy Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2019, čj. S 139/2019-7, či ve věcech vedených pod sp. zn. 2 As 383/2017, či sp. zn. 9 As 413/2018. Za této situace již není nutné danou skutečnost podrobněji rozebírat.

IV. Závěr a náklady řízení

[44] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k názoru, že kasační stížnost je důvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je krajský soud v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právními závěry uvedenými v tomto rozsudku. V dalším řízení se musí krajský soud zabývat žalobní námitkou stěžovatele o podjatosti žalovaného a uvést konkrétní důvody, pro které žalovaného (resp. oprávněnou úřední osobu) podjatým shledává či neshledává.

[45] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 3 věta první s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. září 2020

Petr Mikeš
předseda senátu

pokračování

8 As 311/2018-53